

حفظه لوله های زیرزمینی در برابر خوردگی

Protection of Underground Services against Corrosion; By: Brian R. Johnston, Chemistry and Industry, 4 July 1988

ترجمه: دکتر حسن دبیری اصفهانی - مهندس آذر محمد لوی عباسی

شرکت ملی نفت ایران

سوازه های کالیدی:

خطوط نوکه زیرزمینی، خوردگی، پوشش، پلی اتیلن، اپوکسی پیوندی منابع (۱م).

خوردگی آهن و فولاد در خاک
خوردگی آهن و فولاد در خاک، عموماً ماهیت الکتروشیمیایی دارد و سرعت آن می تواند بسیار متغیر باشد یعنی گاهی سریع و زمانی آن قدر کند که قابل صرف نظر کردن باشد. موجودی اکسیژن لازم برای خوردگی اغلب کم و شرایط جناب است که مواد حاصل از خوردگی در تعاس با سطح فلز باقی میماند. در نتیجه سرعت خوردگی عمومی در خاک در مقایسه با محیط باز نسبتاً کم است. ولی خوردگی موضعی با تخلخل سطحی ممکن است با سرعتی ده برابر سرعت خوردگی عمومی پیش رود و غالباً می تواند باعث سوراخ شدن دیواره لوله شود. تخلخل سطحی در مواضع کوچک آنکه در سطح فلز شروع و پخش می شود در حالی که قسم اعظم سطح، کاتدی باقی میماند. بنابراین سرعت خوردگی در سطحی در اثر خوردگی توسط خواص فیزیکی و شیمیایی خاک اطراف لوله و همچنین تغییر خواص در طول لوله کنترل می گردد.

بعضی از عوامل مؤثر بر خوردگی خاک کاملاً شناخته شده اند و کوششهاي زيادي جهت کم کردن اين عوامل براي پيشبياني ميزان مخاطرات خوردگی در خطوط لوله زيرزميني صورت گرفته است. ولی اين کوششها به علت ماهيت پيچيده، چندمتغيره و اغلب وابسته به هم آنها فقط موفقیت محدود داشته است. از نظر تئوري هر عاملی در احتمال خوردگی دخالت دارد ولی در عمل فقط چند عامل ارتباط مهمی را نشان می دهد [۱, ۲].

يك طبقه بندی گسترده خاکها را می توان با جمع کردن احتمالات خوردگی برای هر خاصیت خاک و بزره به دست آورد (جدول ۱) و از طبقه بندی حاصل می توان برای تعیین نیازهای حفاظتی خطوط لوله زیرزمینی استفاده کرد (جدولهای ۲ و ۳) [۳, ۴].

متاسفانه خوردگی می تواند به بخش بسیار کوچکی از سطح لوله محدود شود و شروع و پخش آن را، در بسیاری مواقع، می توان به

در این مقاله عمل خوردگی خطوط لوله آهن و فولادی و همچنین راههای مختلف حفاظت آنها در برابر صدمات مکانیکی و خوردگی شیمیایی در زیر خاک با توجه به نوع خاک بررسی می شود. در سالهای اخیر پوشش خطوط لوله زیرزمینی با مسواه بلاستیک مسازد پلی اتیلن، پلی بورتان و اپوکسی پیوندی منابع در شرایط مختلف جغرافیایی و اقلیمی مورد توجه خاص قرار گرفته است. برای پوشش دهن مزبور خطوط لوله باید ضمن نداشتن منفذ از ضخامت، جندگی، مقاومت مکانیکی و انعطاف پذیری مناسب و همچنین مقاومت کافی در برابر اشعه ماده ای بخش برخوردار باشد. به علاوه سطح لوله قبل از پوشش دهن باید کاملاً تمیز و آماده شود (۱م).

شرایطی که عموماً برای حفاظت لوله های زیرزمینی قابل قبول هستند عبارت اند از:

- مقاومت در برابر صدمات قبل از مدفن شدن

- مقاومت دراز مدت در برابر خوردگیها در زیرزمین
بنابراین هدف توسعه مداوم مواد بلاستیکی و سیستمهای پوششی در جهت ساختن وسایل حفاظتی بوده است که برای نقل و انتقال و قرار گرفتن در دامنه وسیعتری از دماهای محیط انعطاف پذیر باشند و همچنین یک پارچگی خود را در گستره وسیعتری از دماهای کاربردی حفظ کنند.

بخش اعظمی از این پیشرفتها به علت نیاز به لوله گذاریهای زیاد در تواحی مختلف با شرایط جغرافیایی و اقلیمی حد مانند قطب

Keywords:

Underground pipelines, Corrosion, Coating, Polyethylene, Fusion bonded epoxy , (T)

جدول ۲ - شرایط محافظت خطوط لوله آهنی مفتوح شدنی [3]

ردیف	نام اندک	ردیف	نام اندک	ردیف	نام اندک
۱-۱۱۱	پلی اتیلن	۱-۱۱۱	پلی اتیلن	۱-۱۱۱	پلی اتیلن
۱-۱۱۰	اکسٹروه فند	۱-۱۱۰	اکسٹروه فند	۱-۱۱۰	اکسٹروه فند
۱-۱۱۲	ملات سیمانی	۱-۱۱۲	ملات سیمانی	۱-۱۱۲	ملات سیمانی
۱-۱۱۳	بوشش روی	۱-۱۱۳	بوشش روی	۱-۱۱۳	بوشش روی
۱-۱۱۴	بوشش قیمتی	۱-۱۱۴	بوشش قیمتی	۱-۱۱۴	بوشش قیمتی

بلاستیکها در محافظت از خطوط لوله آهنی روکش پلی اتیلن به میزان قابل توجهی برای محافظت خطوط لوله آهنی مصرف شده است. این روش شامل جای دادن لوله در یک روکش آزاد از پلی اتیلن با ضخامت 200 mm است که به صورت یک نوار مسطح به کار برده می شود. هیچ گونه کوششی جهت اتصال روکش به لوله انجام نمی گیرد و در نتیجه کار کردن در محل کار ساده می شود. روکش رانگ هم دور لوله می بیچند و لبهای اضافی آن را در قسمت بالای لوله روی هم می گذارد و می چسباند [9, 11].

روکش پلی اتیلن با مکانیسم کامل‌آملاً متفاوتی از بوششهای معمولی که با جلوگیری از تماس همه عوامل خورنده به سطح فلز عمل می کنند از لوله محافظت می کند. روکش مانع تغذیه آبهای زیرزمینی به فضای بین لوله و روکش نمی شود و چنین به نظر می رسد که این روکش با حذف پیلهای غلطی دیفرانسیلی که به علت تماس غیریکتواخت لوله با کلخمهای خاک تشکیل می شوند، از لوله محافظت می کند. در این حالت لوله در معرض قشری نازک و یکتواخت از آبهای زیرزمینی قرار می گیرد که خورنگی اندکی دارند.

چون روکش کاری در محل قابل اجراست، خدمات مکانیکی ناشی از نقل و انتقال یا انبار کردن از بین می رود ولی هنوز لایه پلی اتیلن مستعد بریدگی و پارگی در حین نصب و خاکبریزی است. خدمات غیرمنتظره در

جدول ۳ - شرایط محافظت برای خطوط لوله فولادی [4]

ردیف	نام اندک	ردیف	نام اندک	ردیف	نام اندک
۱-۱۱۱	پلی اتیلن	۱-۱۱۱	پلی اتیلن	۱-۱۱۱	پلی اتیلن
۱-۱۱۰	پلی اتیلن	۱-۱۱۰	پلی اتیلن	۱-۱۱۰	پلی اتیلن
۱-۱۱۲	پلی اتیلن	۱-۱۱۲	پلی اتیلن	۱-۱۱۲	پلی اتیلن
۱-۱۱۳	پلی اتیلن	۱-۱۱۳	پلی اتیلن	۱-۱۱۳	پلی اتیلن
۱-۱۱۴	پلی اتیلن	۱-۱۱۴	پلی اتیلن	۱-۱۱۴	پلی اتیلن

پدیده های کمتر قابل پیش بینی و کمتر قابل محاسبه ای نسبت داد که در خوردگی زیر زمینی سهیم هستند.

حفاری و خاکبریزی مجدد می تواند به طور قابل ملاحظه محیط خاک را همان گونه تغییر دهد که زده کشی و هواده عمل می کند. روش اتصال لوله ها در خطوط لوله می تواند از راه اتصال الکتریکی در

جدول ۱ - طبقه بندی خاکها بر حسب خورنگی [2]

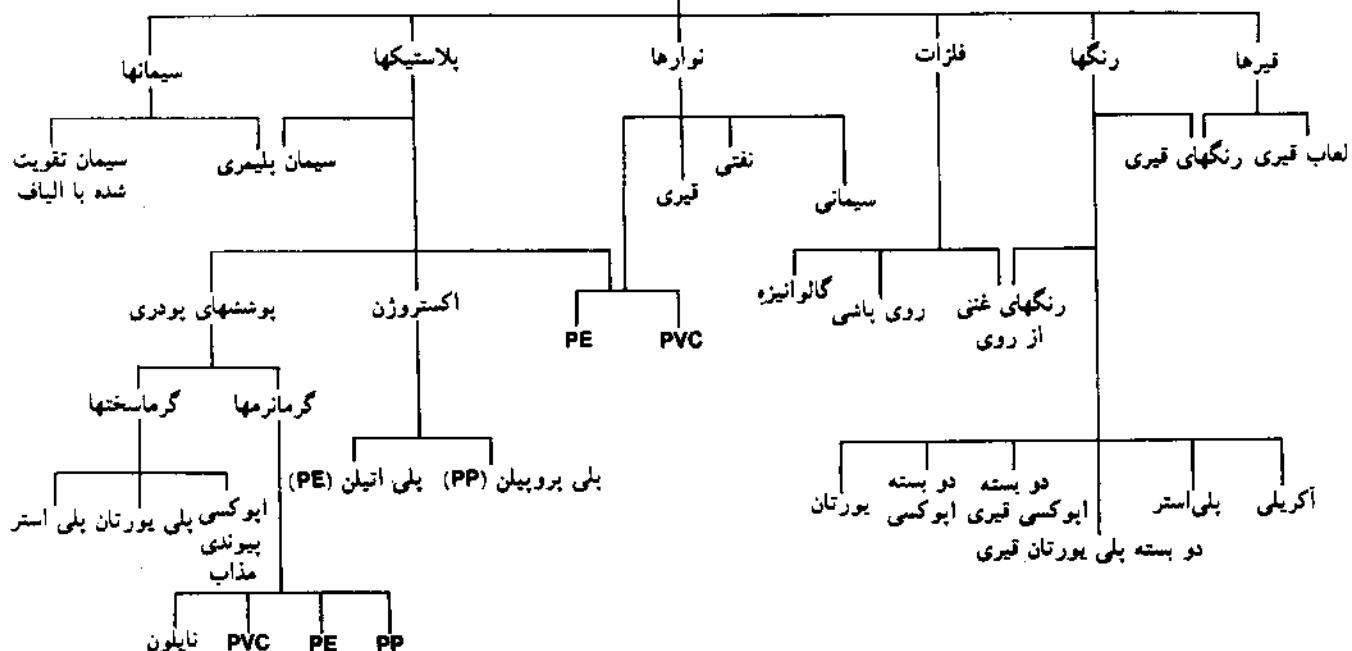
ردیف	بیمار اندک	بسیار اندک	قر دفع خورنگ
۱	اندک	اندک	اندک
۲	متسط	متسط	متسط
۳	شدید	شدید	شدید

مسافت های طولانی، احتمال تشکیل پیلهای خورنگی را افزایش دهد. جریانهای پراکنده از کابلهای زیر زمینی، نزدیکی به سایر خطوط لوله با موادی متفاوت و وجود مواضع کاندی خارجی مانند فولاد تقویت کننده در بتون، همگی به عنوان علل معیوب شدن لوله های زیر زمینی گذراش شده اند [5, 8]. لذا تمايل در جهت استفاده از بوششهای اساسی محافظ و مناسب برای خورنگه ترین شرایط زیرزمینی بوده است.

گرایشهای اخیر در حفاظت خطوط لوله انتخاب یک حفاظ مناسب برای خطوط لوله زیر زمینی آهنی با فولادی از آرایه وسیعی از مواد و روشهای کاربردی صورت می گیرد (شکل ۱). توسعه مستقل محافظت خطوط لوله آهنی و خطوط لوله فولادی منعکس کننده نظرات مختلف مصرف کنندگان نهایی و محدودیتهایی است که ملاحظات هزینه تحمل می کند. بوششهای زنریک اصلی جهت خطوط لوله فولادی و آهنی در شکل ۲ خلاصه شده اند. در گذشته روش محافظت خطوط لوله آهنی بر این فرض استوار بوده است که بیشتر خاکها تا حدودی خورنگه اند و حداقل حفاظت موردنیاز است که در صورت احساس نیاز در شرایط خورنگه تر محافظت بیشتر باید انجام گیرد. در مورد خطوط لوله فولادی از ابتدا استفاده از سیستمهای حفاظتی اساسی بدون توجه به شرایط خاک مورد توجه بوده است.

در باره خطوطه لوله آهنی و فولادی گرایش به طرف محافظهای جدید و اساسی تری بوده است که در آنها بلاستیکها نقش مهمی را ایفا می کنند. گرایشی بیشتر نیز در جهت استفاده از سیستمهای کامبوزیت همراه با محافظهای کاندی به شکلهای گوناگون برای تکمیل کار مورد توجه قرار گرفته است.

مواد محافظ لوله خارجی

شکل ۱ - محافظهای خط لوله

دیوارهای نسبتاً نازکی طراحی شده‌اند و اگر در خاکهای خورنده بدون محافظ باشند، حتماً به سوراخ شدن زودرس دچار می‌شوند. این لوله‌ها برای خطوط لوله‌فولادی مورد استفاده قرار گرفته‌اند که جوش دادن لوله‌ها منفرد به یکدیگر سبب اتصال الکتریکی پیوسته در طول لوله شده و این امر خطوط لوله‌فولادی را مستعد خوردگی در طول لوله کرده است. به علاوه خطوط لوله‌فولادی که بیشتر برای انتقال گاز با نفت مورد استفاده قرار می‌گیرند به دلایل این‌تی و مالی به هیچ وجه نباید در معرض خطر سوراخ شدن قرار گیرند. بنابراین خیلی به ندرت خطوط لوله فولادی را بدون محافظ مدفن می‌کنند.

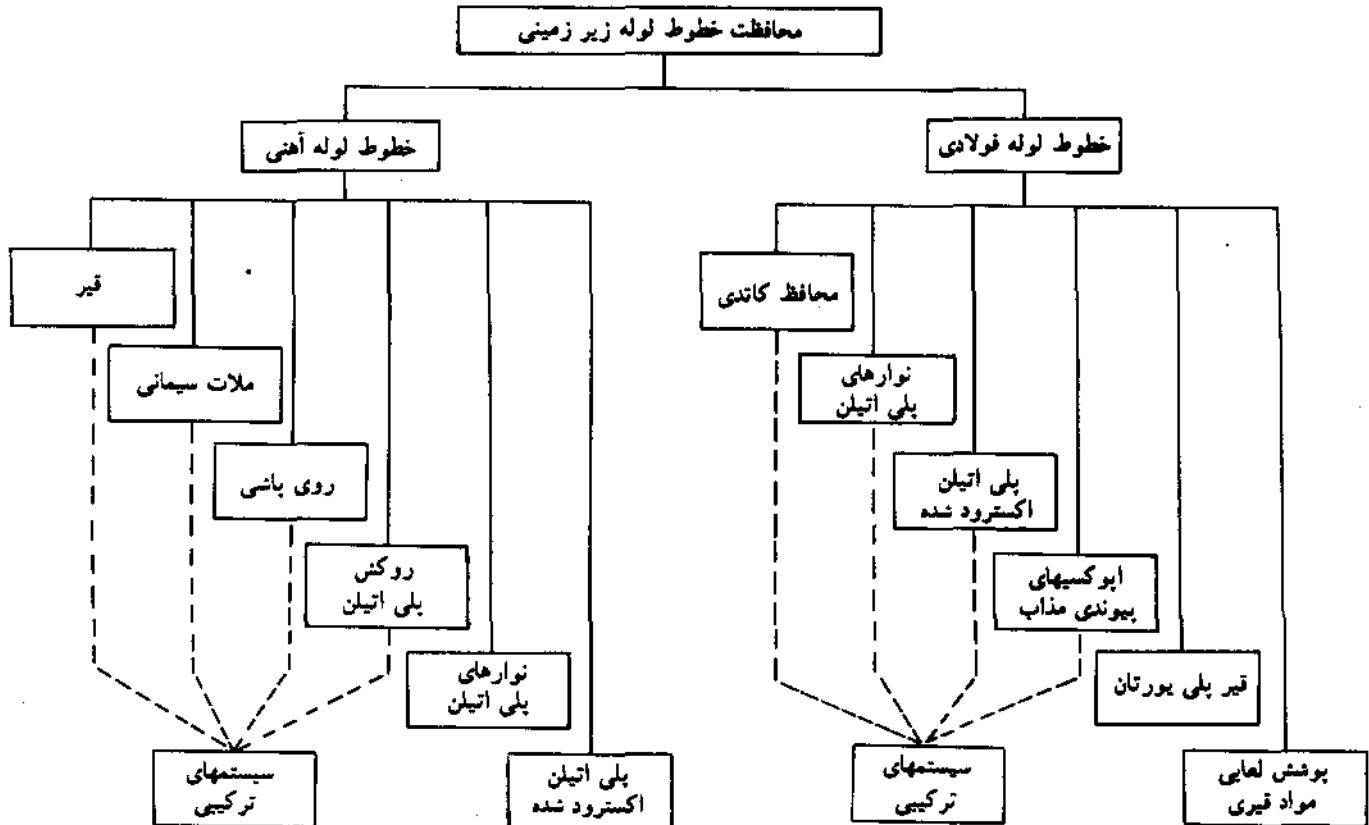
اگر خطوط لوله‌فولادی با آنچه که به پوشش غیرفعال مستعار معروف است پوشیده می‌شوند که مهمترین عمل آنها حفاظت لوله در برای صدمات قبل و بعد از مدفن شدن و مقاوم ساختن آن در محیط خاک برای درازمدت، قابل توجه است. بوشتهای پلاستیکی جدید، مانند بلی اتیلن و ابوکسیهای پیوندی مذاب، در خورنده‌ترین شرایط زیرزمینی مقاوم‌اند و مداری که یک پارچگی خود را حفظ کرده باشند از لوله‌های فولادی محافظت خواهند کرد. این دو پوشش پلاستیکی، که اولی پوشش نسبتاً ضخیم گرم‌آرم و دومی یک پوشش فیلم نازک گرم‌اسخت است، برای مقاومت در برای صدمات ناشی از نقل و انتقال و لوله‌کشی در خاک و همچنین حفظ مقاومت در برای خوردگی زیرزمینی برای مدتی بیش از ۴۰ سال، توسعه یافته‌اند. هر دو پوشش مقاومت الکتریکی بسیار خوبی دارند و بنابراین برای کاربرد با محافظ کاتدی مناسب هستند که این محافظت از خوردگی در موضعه دیده‌ای جلوگیری می‌کند که حتی در پیشرفت‌ترین بوشتها غیرقابل اجتناب است. از هر دو پوشش در صنایع

جین کار می‌تواند بیش باید به ویژه در نواحی شهری که فعالیتهای زیرزمینی زیاد است. هر جا که روکش پاره شود سطح لوله را در معرض مستقیم خاک خورنده قرار می‌دهد که در نتیجه خطر جدی سوراخ شدن وجود دارد. گیر کردن کلوخهای خاک بین روکش و سطح لوله نیز می‌تواند سبب سوراخ شدن موضعی گردد [12].

کاربرد بوششی از فلز روی که در کارخانه قبل از قرار دادن روکش بلی اتیلن روی لوله پاشیده می‌شود سبب کاهش قابل توجه خطر شکست زودرس در چنین شرایطی می‌گردد. ورق بلی اتیلن، فلز روی را از حمله سریع خاک محافظت می‌کند، در صورتی که فلز روی به طور گالوانیک لوله آهنی را در محل صدمه دیده روکش حفاظت می‌کند [13, 14].

بوشتهای گرم‌اسخت که غالباً برای پوشش خطوط لوله فولادی مورد استفاده قرار می‌گیرند، یعنی پودرهای ابوکسی و بلی بورتان، به ندرت برای لوله‌های آهنی به کار برده می‌شوند. لوله‌های از جنس آهن ورق شو سطح بسیار ناهموارتری نسبت به لوله‌ای فولادی دارند و معلوم شده است که تهیه پوشش بدون منفذ در ضخامتهای حدود ۵۰۰ - ۳۰۰ μm که معمولاً برای لوله‌ای فولادی به کار می‌رود مشکل است. برای لوله‌ای از جنس آهن ورق شو بوشتهای ضخیم گرم‌آرم برتری دارند و از بلی اتیلن اکسترود شده و نواری در حد فراز اینده‌ای برای آنها استفاده شده است [15].

پلاستیکها در محافظت از خطوط لوله فولادی لوله‌های فولادی به علت قابلیت سورق ذاتی و استحکام، با

شکل ۲ - محافظهای ژئیک اصلی برای خطوط لوله آهنی و فولادی

نفت و گاز استفاده می‌شود و مصرف آن در صنعت آب نیز روبه افزایش است [16, 19].

- غوطهوری در آب

- گستن کاتانی

در تهیه پوشش مطلوب به دست آوردن ضخامت صحیح از اهمیت

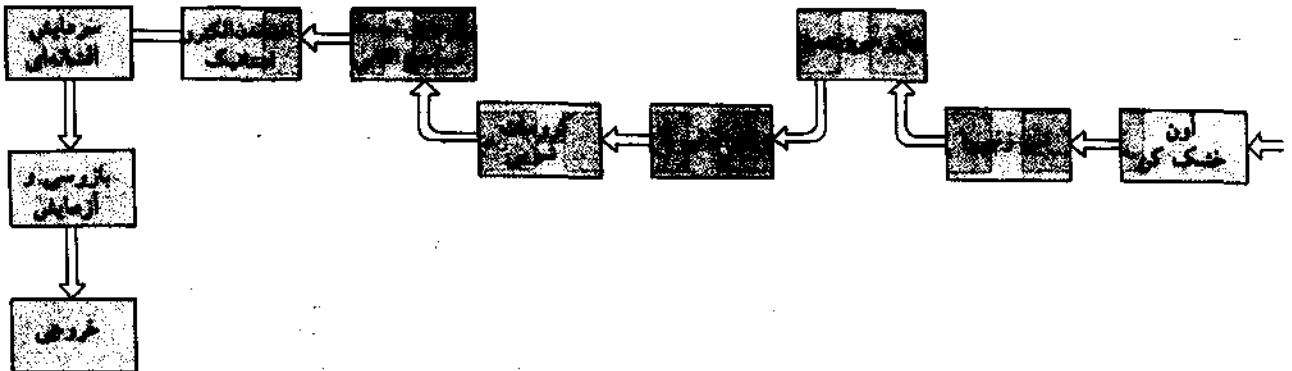
فرآوانی برخوردار است. ضخامتی کمتر از حداقل ساعت افزایش قابل توجه تعداد حفره‌ها می‌شود که بلاfaciale پس از پوشش دهن آشکار می‌گردد. پوشش دهن با فیلمی نازک مستلزم آماده‌سازی دقیقت سطح لوله است و در این حالت همه پستی و بلندیهای سطح لوله را که در صورت استفاده از پوشش ضخیمتر قابل صرفنظر کردن بود باید به کمک شن زنی تا حد ۰.۵-۱.۲ mm³ برقیل داد که در نتیجه عمل شن زنی مشکل تر می‌گردد در ضخامتی بیش از حد اکثر، پوشش ممکن است در مقابل خمش مقاومت کمتری داشته باشد و همچنین عمل پخت ناقص انجام شود و خسوس انص وابسته به چسبندگی کمتر قابل اعتماد گردد.

به طور کلی پودرهای ابوکسی را می‌توان با تأکید بر خواص مطلوب مانند چسبندگی، مقاومت در برابر آب و مقاومت در برابر گستن کاتانی از یک طرف و مقاومت در برابر ضربه و انعطاف‌پذیری از طرف دیگر تهیه کرد. گاهی کاربرد پوشش کرومات بلاfaciale پس از تیز کردن با عمل شن زنی لوله سبب می‌شود که ترکیب بهینه‌ای از خواص در پوشش نهایی به دست آید. پوششهای ابوکسی پیوندی مذاب به علت اینکه مود گرماستی هستند و پخت ناقص آنها خواص نهایی بهینه را ایجاد نخواهد

بوششهای ابوکسی پیوندی مذاب [20] اپوکسی پیوندی مذاب به عنوان محافظی برای خطوط لوله زیرزمینی و در برابر مصرف زیاد داشته و در سطح وسیعی پذیرفته شده است. پودر گرماستن به شکل از پیش متراکم شده را می‌توان به صورت پودر تک جزئی توسط افساندن الکترواستاتیک به کار برد. این پودر تا ضخامت حدود ۴۰۰ μm³ بر روی سطح لوله‌ای که قبلاً با عمل شن زنی تعیز و گرم شده است، به کار برد می‌شود. گرمای ساقیمانده در لوله امکان می‌دهد تا پودر ذوب، جاری و پخت شود: شکل ۳ یک نمودار اجمالی از فرایند مربوط را نشان می‌دهد.

وزیرگاهی اصلی پوشش عبارت اند از:

- ضخامت
- نداشتن منفذ
- چسبندگی
- پخت مطلوب
- مقاومت در مقابل ضربه
- انعطاف‌پذیری

شکل ۳ - طراحی واحد کاربرد اپوکسی پوشنی مذاب

روکش پیوسته پلی اتیلن ایجاد می شود که بر روی چسب سطح لوله جمع شده و می چسبد. در روش دوم نوازی از پلی اتیلن تولید می گردد که به طور مارپیچ روی لوله در حال عبور و گردان پیچیده می شود. شکل ۴ نمودار اجمالی کاربرد پلی اتیلن دو لایه را نشان می دهد.

انتخاب مواد، به ویژه چسب من تواند به طور مؤثری بر خواص سیستم محافظت اثرا بگذارد. شکل ۵ گسترده ای از سیستمهای پلی اتیلن و انواع مواد را نشان می دهد. شرایط اصلی یک سیستم پلی اتیلن عبارت اند از:

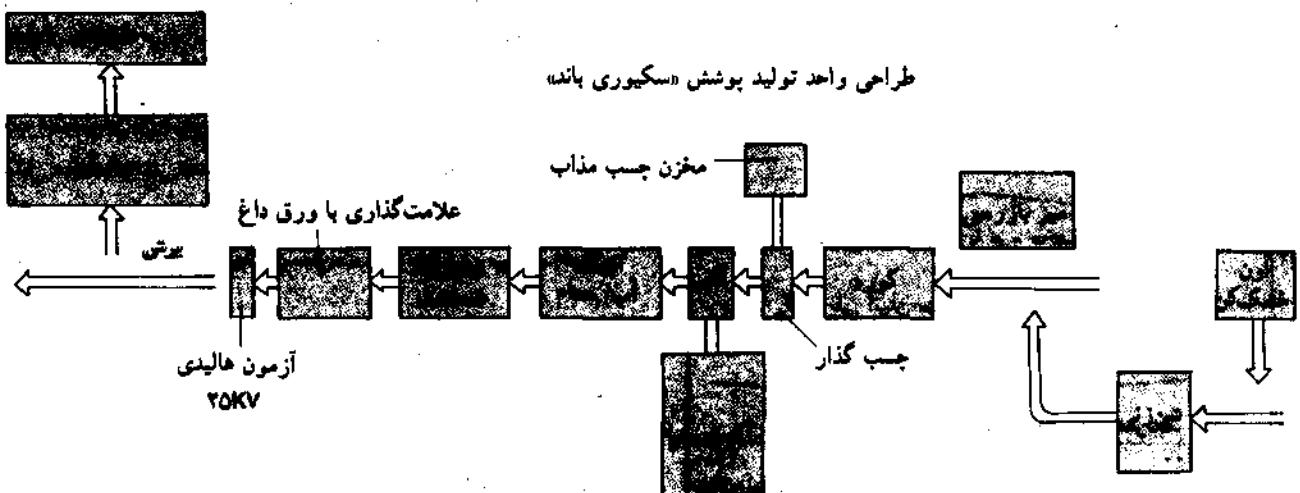
- ضخامت
- نداشتن منفذ
- چسبندگی
- ضربه پذیری
- یکنواختی
- افزایاد طول
- مقاومت در برابر تابش اشعه ماورای بنسن

کرد، بیشتر نیاز به کنترل کیفی و اساسی دارند.

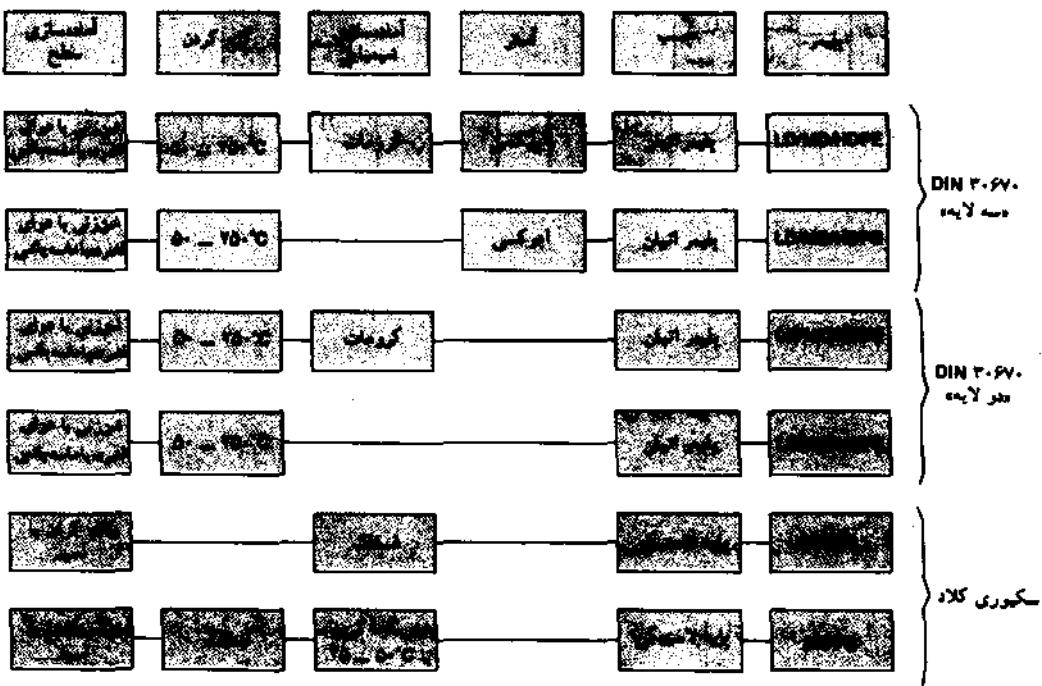
پوششهای پلی اتیلن اکسترود شده [21, 22]

در ابتدا این گونه سیستمهای اصلی یک پوشش اکسترود شده پلی اتیلن می باشند که به وسیله یک چسب به سطح لوله متصل می شوند. در اغلب موارد پیش آماده سازی لوله شامل تمیز کردن با عمل شن زنی تا یک پرداخت نهایی بر این 5.5a .¹ که آماده سازی شبیه ای نیز می تواند جایگزین آن شود، و سرانجام گرم کردن سطح لوله تا دمای مناسب برای مواد انتخاب شده، است. لایه چسبنده می تواند از لاستیکهای سفت نشدنی تا چسبهای پلی اتیلن اصلاح شده که پیوند محکم می دهدن تغییر باید و بنابر خواص آنها می توانند از طریق غوطه ور کردن، افشاردن یا اکستروزن اعمال شوند.

کاربرد پوشش مستلزم اکستروزن پلی اتیلن مذاب از درون یک قالب «حلقه ای» برای لوله های تا قطر 50 cm یا از میان یک قالب «شیاردار» (تیغه ای) برای لوله های بزرگتر است. در روش اول یک

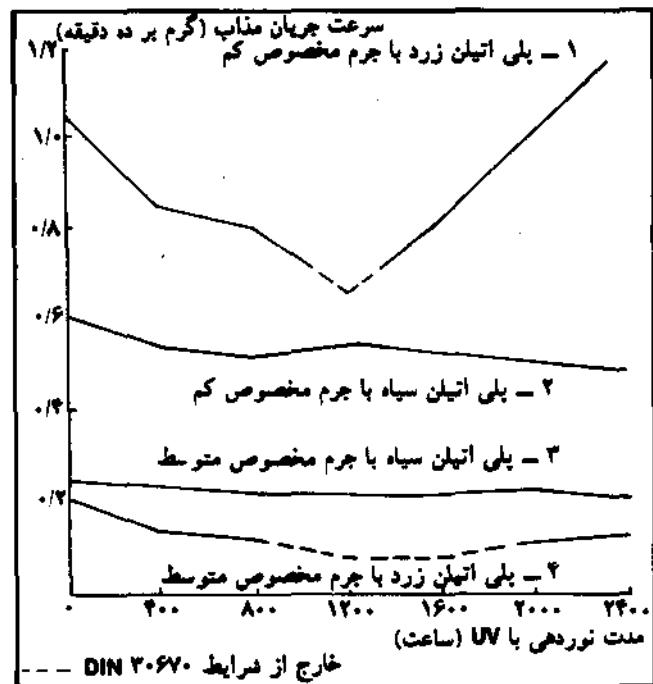
شکل ۴ - کاربرد یک پوشش پلی اتیلن

شکل ۵ - شماتی از سیستم‌های پوششی پلاستیک

ابوگسی پیوندی مذاب مانند مقاومت عالی در مقابل گستین کاتنی و چسبندگی در دماهای بالا و همچنین محافظت مکانیکی عالی را که توسط پلی‌اتیلن دو میلی‌متری عرضه می‌شود، ارائه می‌دهند [23].

پیشرفت‌های اخیر در زمینه پوشش‌های پلاستیکی لوله‌ها شرکتهای معتبر بیش از ۲۰ سال است که لوله‌ای فولادی را

شکل ۶ - آمار نور ماورای بنسن بر انواع پلی‌اتیلن

- گستین کاتنی

برای سد کردن خوردگی در درازمدت، پلی‌اتیلنی به ضخامت نقریبی 1 mm ۱ جهت محافظت لوله‌ای فولادی لازم است. در اغلب سیستم‌ها ضخامت تا یک میلی‌متر بیشتر مجاز است تا مقاومت بیشتری در برابر صدمات مکانیکی به وجود آید. البته نوع پلی‌اتیلن مصرفی نیز آثاری بر ضخامت نهایی دارد. پوشش‌دهی صحیح سبب تولید سوراخهای ریز کمتری شده و در حالی که شن‌زنی تا $\frac{1}{2}\text{ S.a.}$ که عموماً قابل قبول است، انجام شود پوششی به وجود می‌آید که به مراتب بهتر از پوشش‌های فیلم نازک و لزوماً رفع نواقص سطح به کمک عمل شن‌زنی است. کیفیت چسبندگی بستگی به انتخاب چسب دارد. عملکرد سیستم‌های متفاوت می‌تواند به طور قابل توجهی باعدها تغییر کند. ضربه‌پذیری، یکتوختی و ازدیاد طول از خواص مشخص پلی‌اتیلن است و انتخاب مناسب می‌تواند به مقدار قابل ملاحظه‌ای مقاومت یک سیستم را در مقابل صدمه افزایش دهد. مقاومت در برابر تابش اشعه ماورای بنسن پلی‌اتیلن را با مصرف افزودنیها در آن قبل از مسدغون شدن، افزایش می‌دهند. عموماً رنگدانه دوده بهترین مقاومت را به پلی‌اتیلن می‌دهد (شکل ۶).

کارگزاری خطوط لوله در مناطق با شرایط آب و هوایی سخت و لزوم به حداقل رساندن صدمه قبل از مسدغون کردن سبب شده است که جسمهای سخت با پیوند مستحکم که از نظر عملکرد شبیه به خود پلی‌اتیلن اند توسعه یابند. اخیراً در سیستم‌های پلی‌اتیلن، استفاده از یک پوشش آستری ابوگسی بر روی سطح لوله قبل از استعمال چسب، متداول شده است. لایه نازک ابوگسی ($50\text{ }\mu\text{m}$) بعضی از مزایای پوشش‌های

برآوردن شرایط مقاومت سخت DIN30670 به آن رنگدانه سیاه افزوده شده بود. مخصوصی به نام «سکیوری باند» (Securibond) با پیوند مستحکم نه به عنوان جانشینی برای سکیوری کلاد بلکه به عنوان تسهیلات پوششی برخی از سایر شرکتها به کار می‌رود [25].

پژوهش‌های مداوم بر روی چسب و گستن کاندی در دماهای بالا و آثار کاربردی آنها در زیر دریاها ممکن است توسعه بیشتر تسهیلات پوششی لوله‌ها را توجیه کند که تا حد زیادی بستگی به نیازمندی‌های مصرف‌کننده و روند موجود بین پوشش‌های پلی‌اتیلن در سراسر جهان دارد.

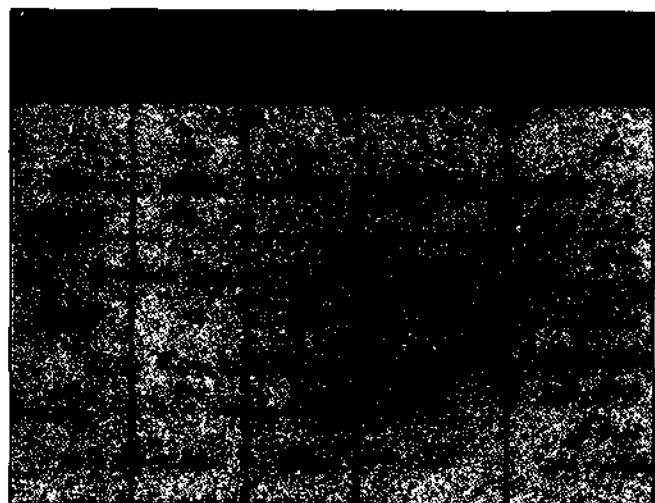

REFERENCES

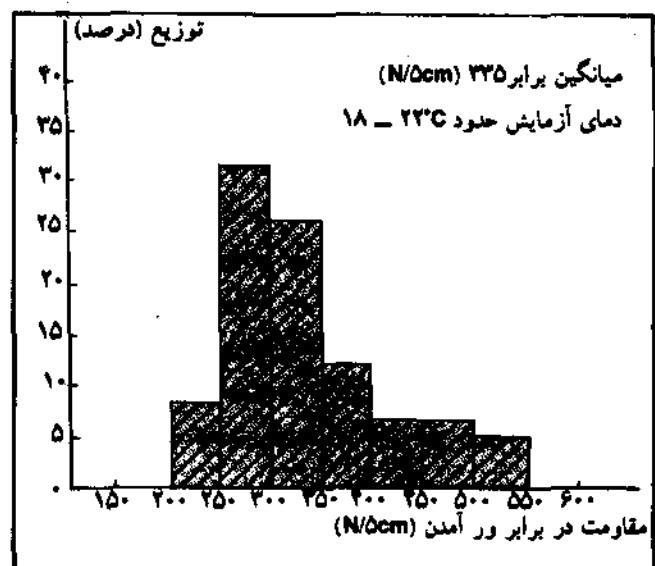
- [1] Deutscher Verien von Gas und Wasserfachmannern e.v. (DVGW)
ARBEITSBLATT GW9, Aug 1971.
- [2] German Standard DIN 50929, Part 3 (Draft), Jul 1984.
- [3] German Standard DIN 28600, Jan 1983.
- [4] German Standard DIN30675, Part 1 (Draft), Jun 1983.
- [5] Heim, G., 3R International, 8/9, 18, 1979.
- [6] Stalder, F., "Gas-wasser-abwasser", 61, 12, 1981.
- [7] idem, 3R International, 9, 24, 1985.
- [8] Gummow, R.A., Materials Performance, 3, 1984.
- [9] Oliphant, R.J., External report 38E WRC Engineering, Sep 1981.
- [10] German Standard DIN 30674, Part 5, Mar 1985.
- [11] Collins, H.H., BCIRA Report 1465, Mar 1982.
- [12] Idem, Chem, Ind., (London), 663, 1983.
- [13] Paris, M., "First International Conference, Internal and External Protection of Pipes", Sep 1975.
- [14] Marchal, R., "Fourth International Conference, Internal and External Protection of Pipes", Sep 1981.
- [15] Gras, W.D., 3R International, 4, 19, 1980.
- [16] Galka, R. & Yates, A.P.J. "Pipe Protection-A Review of Current Practice", BHRA, 1984.
- [17] Coulson, K.E.W. & Temple, D.G., "Fifth International Conference, Internal and External Protection of Pipes", Oct 1983.
- [18] Harris, G.M., ibid.
- [19] Toncre..A.C., "Underground Corrosion", ASTM STP 741, 1981.
- [20] Goff B.C., & Strobel R.F., "Fourth International Conference, Internal and External Protection of Pipes", Sep 1981.
- [21] Schmitz-Pranghe N., & von Beckmann W., Materials Performance, Aug 1978.
- [22] Von Beackmann W.G., 3R International, 9, 20, 1981.
- [23] Connelly G., & Gaillard, G., 377-90, "UK Corrosion" 87.
- [24] Johnston B.R., ibid, 363-76.
- [25] German Standard DIN 30670, Jul 1980.

جهت خدمات زیرزمینی با پلی‌اتیلن پوشش می‌دهند. یک سیستم پوششی پلی‌اتیلن به نام «سکیوری کلاد» (Securiclad) جهت محافظت خطوط لوله زیرزمینی، در اصل برای صنایع گازرسانی خانگی، در دهه ۱۹۶۰ توسعه یافته است. این سیستم با استفاده از یک چسب بر پایه لاستیک که مخصوص این کاربرد ساخته شده است، مورد استفاده قرار می‌گیرد. این چسب ماهیت سفت شدنی دارد و با جریان مجدد خود سبب پوشش دهنده قسمت‌های می‌شود که صدمه مختصری دیده‌اند. پلی‌اتیلن مصرفی در این سیستم یک کوپلیمر با جرم مخصوص متوسط است و معمولاً رنگدانه زرد دارد و از استحکام و کشسانی چهندگی خوبی برخوردار است. (جدول ۴).

جدول ۴ - مقایسه مواد پلی‌اتیلن

با افزایش مداوم مقاومت سیستم پلی‌اتیلن با استاندارد آلمانی DIN30670، لازم شد که سیستم‌های پیونددهنده محکم را توسعه بخشدند که چسب آن یک کوپلیمر بر پایه اتیلن با ماهیت نسبتاً سفت‌شونده‌تر بود (شکل ۷). ماده پلی‌اتیلن خواص مکانیکی مشابهی داشت ولی برای

شکل ۷ - میزان چسبندگی به دست آمده با سیستم «پیوند محکم»